

- Veelen, Bregje van, and Dan van der Horst. 2018. "What Is Energy Democracy? Connecting Social Science Energy Research and Political Theory." *Energy Research & Social Science* 46: 19–28. <https://doi.org/10.1016/j.erss.2018.06.010>.
- Viable Cities. 2024. "Climate City Contract 2030." Viable Cities. 2024. <https://viablecities.se/en/klimatneutrala-stader-2030/klimatkontrakt/>.
- Wagner, Paul M., Diarmuid Torney, and Tuomas Ylä-Anttila. 2021. "Governing a Multilevel and Cross-Sectoral Climate Policy Implementation Network." *Environmental Policy and Governance* 31 (5): 417–31. <https://doi.org/10.1002/eet.1942>.

This article is a Kalaallisut (West Greenlandic) translation summarizing a longer English article originally published in the *History Education Research Journal*, University College London Press, 2023: <https://doi.org/10.14324/HERJ.20.1.04>

Research Perspective

Issittumi paasinnittaatsinik misissuineq: Oqaluttuarisaaneq pillugu ilinniartitsineq aqqutigalugu nunasiaataanerup oqaluttuarisaanerani pullaviit apeqquserlugit

Unthinking Historical Thinking: Lessons from the Arctic

Silke Reeploeg

University of Greenland

Translated by Tukummeq Maliina Møller-Steffens

Proofread by Sussi Jensen, Ilisimatusarfik

Eqikkaaneq: Ilisimatusartut ilinniartitsisullu nunaqavissut avataaneersullu ilarpassuisa nunat killiit avataanniittut ilisimasaat oqaluttuarisaanerallu pingaarnertut ilisimatusarfigineqartunut ilinniagarineqartunullu naleqqiullugit sammineqannginnerusarlutillu atorumaneqannginnerusarnerat qangalili isornartorsiortarsimavaat. Oqaluttuarisaaneq pillugu ilinniartitsinerup ajornartorsiummut tamatumunnga qanoq aaqqiissutaaqataasinaanera misissuiviginiarlugu allaaserisami matumani ilisimatusartut Issittumi naqavissuusut aallaavigineqarput. Qanga pisimasut pillugit qanoq ilisimasaqartoqartigineranut nunasiaataanerup sunniutaanik ilisimatuutut siornatigut misissorneqarsimasunik atorluanikkut allaaserisami matumani siunnersuutigineqarpoq UNESCO-p Piujuartitsilluni Ineriartortitsineq pillugu Ilinniartitsinermut (ESD) tunngavissiaa nutaaq 2021-mi maajimi saqqummiunneqartoq aallaavigineqassasoq. Allaaserisaq naggaserlugu nunap inuui sammisatut ilisimatusarfiginagit nunap inuuisa ilisimatusarfigisaannit ilinniartitsinnissap pingaaruteqassusia erseqqissarneqarpoq. Ilisimatusartullu nunaqavissut ilisimasaniq assigiinngitsunik aallerfigisinaasanut naapertuullartumik naligiissumillu pullaveqarnissatsinnut taakkuninngalu atorluanissatsinnut iluaqutigisinnaasatsinnik pingaarutilinnik periusissiorsimanerat erseqqissarneqarpoq.

English abstract on page 2

Abstract: Many Indigenous and non-Indigenous scholars and educators have long criticized how non-Western knowledge and histories are actively discriminated against in mainstream research and education. This article foregrounds Indigenous scholarship from the Arctic region to explore how history education can contribute to addressing this issue. By drawing on previous research on the colonial impact on knowledge about the past, the article proposes a shift in perspective in light of the new UNESCO Education for Sustainable Development (ESD) framework introduced in May 2021. The article concludes by pointing out the value of learning *from* Indigenous scholarship rather than only studying it as a separate subject. This is because Indigenous scholars have created important approaches that can help us achieve fair and equitable access to, and benefit from, different knowledge resources and systems.

Aallarniut

Issittumi oqaluttuarisaaneq pillugu nunasiaataanerup ilisimasanut sunniutai pillugit ukiuni kingulliuerneruni ilisimatusarnerit tunngavigalugit allaaserisami matumani oqaluttuarisaanermik paasinnittaatsit assigiinngitsut pullaviginissaannut paasinissaannullu atatilugu oqaluttuarisaaneq pillugu ilinniartitsinermi periarfissaalertartut aporfusartullu misissuivigineqarput (Petersen, 1978; Reeploeg, 2021; Segato, 2022). Oqaluttuarisaaneq pillugu ilinniartitsinermi nunap inuusa ilisimasaannik soqutaanngitsutut imaannaanngippallaartutullu isiginnilluni itigartitsisarnikkut nunasiaatit aaqqissuussaaneq aalajangiuisimaneqartarpoq (Guha & Spivak, 1988). Oqaluttuarisaaneq pillugu ilinniartitsisoqartarpoq ilinniartinniinnaanngitsoq — aammali katersugaasivinni, allagaateqarfinni, atuagaateqarfinni oqallinnernilu tamanut ammasuni inuit peqatigiillutik qanga pisimasut pillugit eqqaamasalikkersaarlutillu ilinniartfigisartagaanni (Ricoeur, 2010). Sumiiffiit assigiinngitsut taakku oqaluttuarisaanerup ilaanik assigiinngitsunik ingerlatitseqqiiiffusarput (historical narrative). Aamma inuit qanga pisimasut pillugit eqqaamasaannik paasinnittaasiannillu, oqaluttuarisaanermik paasinnittaatsimik taaneqartartumik (memory culture), ilusiliiffusarput. Oqaluttuarisaanermik paasinnittaatsit taakkua iluanniitartup ilisimasat ataqatigiissut atugaaneruset nunanit killernit aallaaveqartut. Ilisimasat ataqatigiissut taakku ilisimasanit nunanit killernit aallaaveqanngitsuninngarnit saqquminerugajupput akuerineqarnerugajuttarlutillu. Assersuutigalugu nunani killerni naalagaaffiit alliartortillutik ilisimasaminnik siaruarerippup, aammali ilisimasanit nunanit killernit aallaaveqanngitsunik nungusaallutillu

suusupaginnippup, ilaatigut allakkanik ikuallaallutik nunaqavissullu ilitsoqqussaralugit oqaasiinik atuiunnaarsitsillutik (Burke, 2010, n.p.). Nunap inuui *pillugit* ilinniarnissaq pinnagu nunalli inuusa *ilisimasaannik* ilinniartfiginninnissaq historikerit ilinniartitsisullu pikkoriffigisariaqarlunnagaattut allaaserisami matumani innersuussutigineqarpoq. Taamaalilluni ileqqutoqqat qimakkiaartuaarneqarsinnaappup oqaluttuarisaanerlu pillugu ilinniartitseriaatsinik ilinniariaatsinillu naleqqunnerusunik pilersitsisoqarluni.

Tunngavigisaq

UNESCO-p qanittukkut nalunaarusiaani allanngoriartortitsisumik sulisaaseqarnikkut siunissamik pitsaanerumumik ilusiliiumalluni oqaluttuarisaanerup oqaluttuarisaanerlu pillugu ilinniartitsinerup pingaaruteqassusiat erseqqissarneqarpoq. Sulisaatsimut tamatumunnga ilaapput qanga ullumikkullu naapertuilluannngitsuliornerit misissuivigiumallugit iliuuseqarfigiumallugillu isummersoqatigiissitsinerit, isummanik paarlaateqatigiinnerit atassuteqatigiissitsinerillu:

[oqaluttuarisaaneq] pilersitsiffiusinnaavoq siunissap iluarsiarorfissatut takorlooneratigut, qanga ullumikkullu naapertuilluannngitsuliornermik pilersitseqqiffissatut pinnagu. Oqaluttuarisaanermik suliaqariaatsit taakku isummersoqatigiiffullutillu paarlaateqatigiiffupput; periaatsit taakku ilinniartitaaneq aqquutigalugu pilersinneqarput taamaalillutillu periaatsinut ilinniartitaanerup iluarsiarornissamut piumasagaataaffigisaanup tikkuussillutik. (Sriprakash et al., 2020, p. 6)

Tamatumunnga nalunaarusioqataasut ilinniartitaanermik allannguinermut aallarnisaatissatut kajumissaarutigaat, sulisaatsinik ullumikkut atuuttunik apeqqusiilluni misissuisarnissamik siuarsaallutik. Ilinniartitsisut assigiinngitsunik pullaveqarnissamik pingaartitsinissaq, isiginnittaatsinik assigiinngitsunik naleqqiussinissaq paarlaateqatigiinnissamillu siuarsaanissaq eqqarsaatiginerusariaqarpaat. Nalunaarusiami siunnersuutigineqarpoq ilisimasat ataqatigiissut nunanit killerneersut tunngavii apeqquserneqassasut aaqqissuussallu ajoqutaasut atorunnaarsinneqassasut. Taamatut suleriaaseqartitsiumanermi suliaqartut tamarmik immikkut nunasiaataanerup nunasiaataajunnaarsaanerullu nalaanni inissisimaffimminnik eqqarsaatiginninnissaat pisariaqarpoq (McKenna et al., 2021, p. 5).

Ilisimatusartut ilinniartitsisullu nunaqavissut avataaneersullu ilarpassuisa nunat killiit avataanniittut ilisimasaat oqaluttuarisaanerallu pingaarnertut ilisimatusarfigineqartunut ilinniagarineqartunullu naleqqiullugit sammineqannginnerusarlutillu atorumaneqannginnerusarnerat qangalili isornartorsiorarsimavaat (Berthelsen, 2020; Burke, 2002, 2010; Cutrara, 2018;

Rasmussen, 2002). Ilisimaneqartunik paasinnittaatsitsinnik allannguisoqarnissaa oqaluttuarisaaneq pillugu ilinniartitsinermik ilisimatusartunit qanittukkut kajumissaarutigineqarsimavoq. Taakkua aperippot oqaluttuarisaaneq pillugu ilisimasat suut kulturit assigiinngitsut akornanni paaseqatigiinnissamik siuarsaanermi pingaarutilittut isigineqarnersut (Chapman, 2021). Taama aperippot oqaluttuarisaaneq pillugu ilinniartitsinerit qanga pisimasut, inuit sumiiffillu pillugit paasissutissiinerinnaanatik aammali isummanik pigiliutiinnakkanik pullavinnillu illuinnaasiorpalaartunik ersersitsiviusarmata (Kuokkanen, 2008).

Oqaluttuarisaanerli pillugu ilinniartitsinermi siunertaavoq naliliisinaanermik, paasisanik ingerlatitseqqiisinaanermik, piffissap ingerlanerani allanngujuitsuusunik allannqornernillu paasinnissinaanermik, pissutaasunik sunniutinillu misissueqqissaarsinaanermik assigiinngitsunillu isiginnittaaseqartoqarneranik qujamasuutiginnissinaanermik ilinniartitsinissaq. Oqaluttuarisaanerilli ilaannut atatillugu allanik ilisimasaqarnermik akaarinninngitsoqarsinnaavoq, nunarsuaq tamaat aallaavigalugu kikkunnillu tamanik peqataatsilluni “oqaluttuarisaanerli ilinniartitsinermik ilinniariaaserisinnaasavullu pillugit oqallittoqarsinnaagaluartoq” (Cutrara, 2018, p. 256).

Oqaluttuarisaaneq pillugu ilinniartitsinermik immikkut ilisimasalik Samantha Cutrara (2018) maluginiaavoq ileqqunik malinneqqissaarluni eqartumik periaaseqarnikkut oqaluttuarisaaneq pillugu ilinniartitsinermi politikimut tunngasut avaqqunniarneqartartut. Taanna isumaqarpoq tamanna pissutigalugu oqaluttuarisaanerli atatillugu Europamiut eqqoqqissaanngitsumik ingerlatitseqqiinerinik akerliliinissamik kajumissaarutit malillugit ilornissaq inuiaqatigiillu nunaqavissuusut namminneq oqaluttuassaminnik ingerlatitseqqiinnissamut periarfissinnissaat imaannaannginnerulertartoq. UNESCO-mit qanittukkut nalunaarusiarineqartumi tamanna isumaqataaffigineqarpoq siornatigullu imaannaanngitsorsiuutigisimasat— ilinniartit aqqissuussanik saqquminerusunik nalimmassaanatik apeqqusiisinaanassutimik ilinniartitfunissaannik aalajangiusimannikkut— ilinniutiginissaata pingaaruteqassusia erseqqissarneqarluni (Sriprakash et al., 2020, p. 3). Assersuutigalugu nunap inuusa oqaluttuarisaaneranni erseqqippoq taakku politikikkut nunasiaataanikkulluunniit sunniivigineqarsimasut aammali isummanut aqqissuussanullu naalagarsiortitsinissamik siunertaqarfiusunut taakkununga akiuttoqarsimasoq (Fjellheim, 2020; Tester & Irniq, 2008).

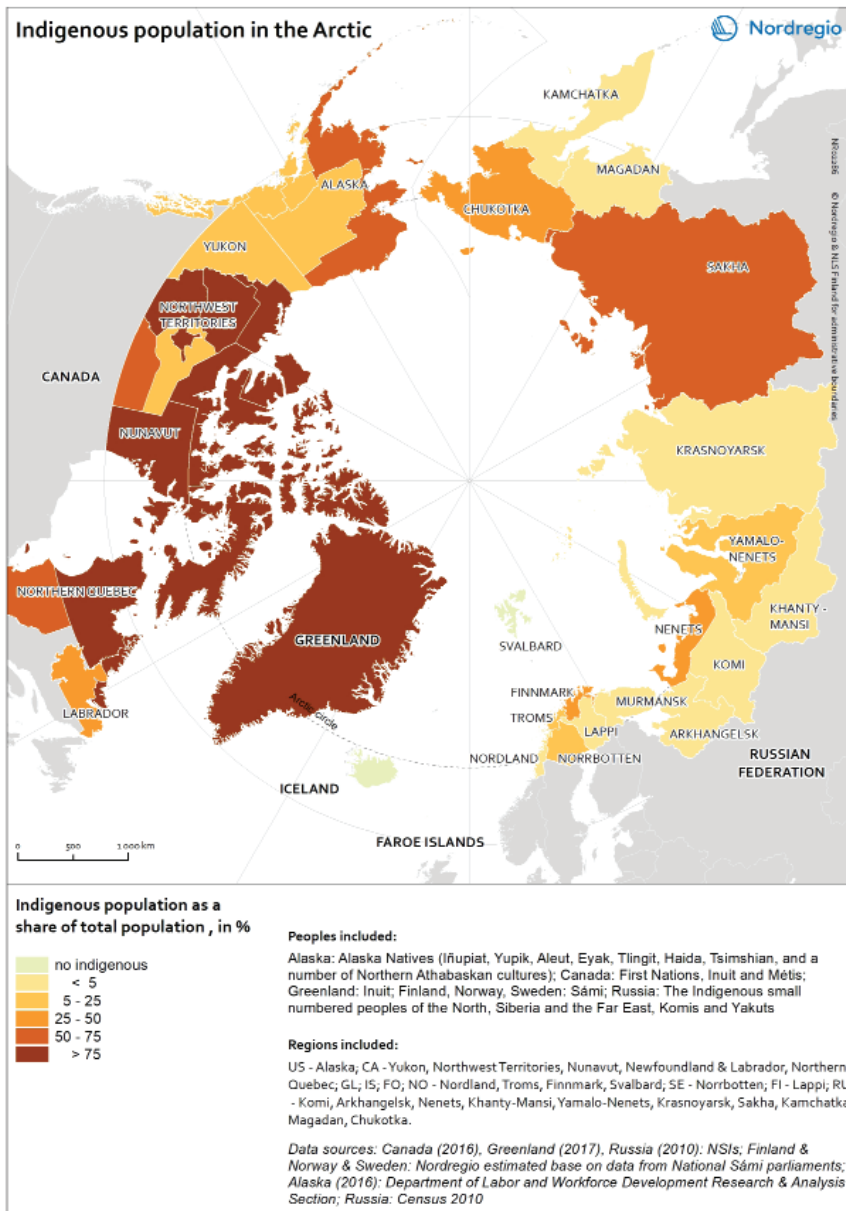
Oqaluttuarisaaneq pillugu ilinniartitsineq paasisimasaqanngissuserlu

Oqaluttuarisaaneq pillugu ilinniartitsineq ileqquliutiinnakkatut ilisimasanut ilisimasanillu misissuinerlut tunngassutilittut allaatigineqarsinnaavoq (Cambridge Dictionary, 2022). Oqaluttuarisaaneq pillugu ilinniartitsinermi ilisimatusarnermilu ilinniartit pullavinnik misigisalikkersaarutinillu assigiinngitsunik ajornaallisaasarpot kimikillisaasarlutillusoq, taakku tunngavissatut pisariitsunngortillugit. Taamatut ajornaallisaaneq nuna tamakkerlugu ilinniartitfinni assigiinngitsuni ilinniartitsinermutaaq ajornaallisaataasarpot (Lennert & Brincker, 2019). Pingaaruteqarlunarpotq ileqqut taamatut tunngavissuinerli kinguneqartitsisartut qanga pisimasut pillugit eqqarsartaatsivut ilanngullugit apeqquserlugit misissuiviginissaat. Tamanna oqaluttuarisaanerli tunngatillugu piginnaasaqarlunarlernissamut oqaluttuarisaanerli pillugu illuinnaasiunnginnerusumik assigiinngisitaarnerusumillu paasinnittaaseqarnissamik siuarsaanissamut iluaqutaasinnaavoq.

Inuiaqatigiit nunasiaataasimasut aqqissuussani inuiaqatigiinnilu aqqissuussani atassuteqarfinnilu pissaanerup naligiinngitsumik agguataarneqarfinit inuusut ajornartorsiutigisartagaat ilisimatusartunit ilinniartitsinunillu qangalili ilisimaarneqarput (Petersen, 1978). Takussutissiami 1-imi takutinneqarpoq Issittumi innuttaasut nunaqavissortaasa agguataarneqarnerat, innuttaaqatigiit assigiinngisitaartut Issittumilu tamarmi taakkua kulturikkut, oqaluttuarisaanikkut naalakkersuinikkullu asseqanngitsumik imminnut atassuteqarnerat erseqqissarneqarluni.

Pissutsini taama ittuni oqaluttuarisaanerli oqaluttuarisaanerli pillugu ilinniartitsinermi pigiliutiinnakkanik eqqarsartaaseqartoqaannanngilaq aammali eqqarsartaatsit taakku atuupput aqqissuussat atassuteqarfinnilu taakkuninnga pilersitsisartut aallaaviummata. Ilisimatusartoq Ilisimatusarfimmilu rektoriusimasoq kalaaleq Robert Petersen (1978, n.p.) “isummat politikkillu nunasiaataanermit aallaaveqartut Kalaallit Nunaanni sulit atuuttut” pilersinneqarnerannik ingerlateqqinneqarnerannillu nalunaarsuisimavoq:

Kalaallit Nunaata oqaluttuarisaanera, historikerinit danskinit allanneqartoq, uanga inuiaqatima oqaluttuarisaanerattut taaneqarsinnaanngilaq, tassaavorli oqaluttuarisaaneq Europami allagaateqarfinnersoq nunasiaatillit atorfilittaannit allataasoq. Taakkua malittarisassiat aalajangersimasut nunasiaatillit pisortaqarfiinut pingaaruteqartut malillugit allattuipput, taamaattumillu Kalaallit Nunaata oqaluttuarisaanera danskit allagaateqarfinit kinaassusersiunngitsumik allanneqarsinnaanngilaq. (Petersen, 1978)

Takussutissiaq/Figure 1. Indigenous population in the Arctic in 2019. First Nations Peoples in northern Canada region depicted include Gwich'in, Hän, Kaska Dena, Tagish, Northern and Southern Tutchone, Tlingit, Cree, Dene, Inuvialuit, and Innu. (Source: Map Designer/Cartographer Shinan Wang. Nordregio. (2019). *Indigenous population in the Arctic*. <https://www.nordregio.org/maps/indigenous-population-in-the-arctic/>

Ilisimatusartup Aviaja Egede Lyngep tamanna eqqarsartaatsikkut nunasiaatiginnertut, historikerit oqaluttuarisaanerlu pillugu ilinniartitsinerup isiginnittaatsimik equngasumik ilusileeqaataasimanerattut, nassuiarppaa. Lyngep assersuutigalugu nassuiaavoq kalaallit nunasiaataanertik immikkorluinnaq ittuuneranik, inussiaataaffiunngitsuuneranik nakuuserfiunngitsuuneranillu ilinniartinneqarsimasut. Pullavik tamanna, danskit oqaluttuarisaanermik atuakkiaat ilinniartitsisuilu aqutugalugit ilinniartitsissutigineqartartoq, kalaallit oqaluttuarisaanernannik kulturiannullu nutaanerusumik kukkusumik ingerlatitseqqiinerinnaanani aammali allamik kulturilinnit naleqqanginnerusutut misigilersitseqaataarpoq (Egede Lyngep, 2006; Egede Lyngep, 2011). Ilisimatusartut kalaallit allat tamatumunnga tunngatillugu oqaluttuarisaaneq pillugu ilinniartitsinerup pingaaruteqassusiannik uparuapput nunasiaataanerup ilisimasanut ataqatigiissunut pioreersunut sunniutaanik apeqqusiinnaallunilu allanguisinnaammat. Taakku imminut naapertuutinningsunik, paasissutissanik amigaataasunik aammali nunasiaataanerup issittormiut oqaluttuarisaanernunut sunniutaanik sulit atuuttunik uparuanaissamut periarfissanik maluginiaaqqusipput (Berthelsen, 2020; Bianco, 2019; Kleist, 2021; Kleist et al., 2023; Vold, 2021a, 2021b).

Kalaallinik pissutsinut nutaanerusunut naleqqussaanerup tungaatigut ilinniartitaaneq pingaaruteqarlualereerpoq, aammali nunani killerni naleqartitanit kalaallit pisortatigut ingerlatsiviini naalakkersuisoqarfinilu epistemologiinit (ilisimasanik taakkuilu ilumuussusiannik teoriinit) sunnersimaneqarluarpoq (Berthelsen, 2020). Taamaattumik nunani allani eqqarsartaatsinit sunnertilluinnarnaveersaarumalluni ilisimasaqaleriaatsit assigiinngitsut ulluinnarni sulianut qanoq ilaanerannik isumaliutiginninnissaq aaqqiussusseqqinnissarlugu pingaaruteqarpoq (Tester & Irniq, 2008). Nummi ilinniarnertuunngorniarmimmi qanittukkut misissuinermi ilinniartitsisut danskiusut ilinniartullu kalaaliusut kulturikkut assigiinngissutaat misissuivigineqarput paasineqarlunilu Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanerup aaqqiussusaanera kalaallit kulturiannullu ullumikkut naleqqutinnitsoq (Reimer Olsen, 2021). Misissuinermi erseqqissarneqarpoq assigiinngitsunik ilisimasaqarnerup attaveqatigeeriaaseqarnerullu kinguneranik attaveqatigiinnerluttoqartartoq tamannalu kulturit marluk taakkua paaseqatigiinnginnerannik kinguneqartarluni (Reimer Olsen, 2021).

Assersuutigalugu Naalakkersuisut meeqqat atuarfinik aaqqiussusseqqiissutaanni "Atuarfitalak"-mi siunertarineqarpoq kalaallit kinaassusiannik nakussatsitsinissaq. Kalaallilli Nunaata inuiisa ilisimasaannik, piginnaasaannik, naleqartitaannik isiginnittaasiannillu tamakkiisumik atuinissaq imaannaasimannilaq naalakkersuisoqarfinni malittarisassiornissaq ilinniartitsinermi atuutilersitsinissaminngarnit aaqqiussusseqqinnermi

pingaernerutinneqarmat (Lennert & Brincker, 2019). Innuttaaqatigiinni aningaasatigullu siumukarumalluni danskit oqaasiinik atuinissaq pingaaruteqartuarmat silarsuarmut isiginnittaatsinik assigiinngitsunik atuutilersitsiniarnermi akimmiffeqartuarnera erseqqippooq (Lennert Jensen et al., 2022). Kalaallit, ingammik qanga pisimasut pillugit, ilisimasaannik ilinniartit qanoq ingerlatitseqqiiisoqartarsinnaanersoq ilisimatusaatigalugu misissuivigineqarnerusariaqarpoq, taakkua ilisimasaannik naliliinermi nalileeriaatsinik avataaneersunik imaannaanngitsunik atuinani (Egede Lyng, 2011; Olsen & Tharp, 2013; Wyatt & Lyberth, 2011).

Kattukkiartorneq, iluarsartuussineq, allaqqineq aallaqqaataaneerinerlu ilisimatusartut nunaqavissut oqaluttuarisaanermut tunngatillugu piginnaasaqarlualernissaanni namminnerlu aalajangiisinnaatitaaneranni pingaaruteqarlunnarput. Oqaluttuarisaanerli pillugu ilinniartitsinermi nunallu inuuisa ilisimasaasa assigiinngiaartut ataqatigiinneranni imaannaanngitsoqarlunilu tamaviaarnartortaqarpoq, ingammik imminut isumaliutiginissamat tunngatillugu. Matuma akuersaarnissaa pingaaruteqarlunnarpoq: nammineq pigiliutiinnakkanik isumaqarneq miserrattigigaanni tamanna nammineq kulturereisaq kisiat aallaavigalugu naliliisarunilu paasinnittaaseqalernermit (etnocentrisme) kinguneqarsinnaavoq (Petersen, 1978). Naqisimannineq assigiinngitsinerlu nunasiaataanermi ilisimasanut inuunermullu ilaajuartarput oqaluttuarisaanerlu pillugu eqqarsartaatsimuttaaq sunniuteqartarlutik. Ilisimasat nunanit killernit aallaavillit nunaqavissunillu aallaaveqartut imaaliillaanaq kattutitinneqarsinnaanngillat nunasiaataanermi tunngavissat nunap inuuisa ilisimasaannik ataqatigiissunik atorunnaarsitsissutaanerat akuersaanngikkaanni (Cutrara, 2018). Oqaluttuarisaaneq pillugu ilisimatusarnermi periaatsinik peqataatitsiviusunik naligiissunillu pilersitserusukkaanni sunneeqatigiinnerit taakku pillugit unneqqarissuunissaq pingaaruteqarpoq. Nunap inuuisa matumani pullaviannik paasinnikkumagaanni akuersaarneqartariaqarpoq ilisimasanik nunap inuuiinit aallaaveqartunik nassuiaariaaseq illuinnaasiortuusoq. Tamanna nunasiaateqarnermi eqqarsartaatsimik pilersitsiniarneruvoq nunap inuuisa ilisimasaat nunat killiit tunngavissiaannut tulluarsarniarneqarlutik. Tamanna nunap inuuisa ilisimasaannik ataqatigiissunik assigiinngisitaartunik kimikillisaataallunilu sumiginnaaneruvoq (Steeves, 2021).

Oqaluttuarisaaneq pillugu ilinniartitsinermit immikkut ilisimasallip Samantha Cutrarap (2018) ullumikkut periaaserineqartut nunaqavissuunngitsunik nunallu inuuiinik ilinniartitsinermit taakkualu ilinniarnernannut ajoqutaanerarpai. Nunap inuuisa atugarisimasaat misigisimasaallu nunani killerni eqqarsartaatsinit allaanerulluinnartuusut kukkusumik saqqummiunneqaannaratik aamma oqaluttuarisaaneq pillugu

ilinniartitsissutigineqartunit peerluinnarniarsarineqarput. Paarlattuanilli ilisimatusartut nunanit avannarlerneersut tamatigoornerusumik periaaseqartarsimapput. Taakkua miserrattiginngilaat ilisimasat nunat killiit nunaqavissullu ilisimasaasa assigiinngissutaat tassaasut akerleriissutit avaqqunneqarsinnaanngitsut, ilisimasaqarfittut assigiinngitsutut marluttut kattutitinneqarsinnaanngitsutut isiginagit (Nordgren, 2019).

Oqaluttuarisaaneq nunallu inuuisa ilisimasaat

Issittumi nunap inuuisa ilisimasaannik nalunaarsueqqissaarluni qanittukkat misissuinermit erserpoq nunat Issittumiittut inuuisa ilisimasaannik paasinnittaatsit assigiinngitsuusut. Assigiinngissutit taakku piffissamit, sumiiffinit, nunap inuuisa iliuusiinit aamma nunasiaatinngornermi politikkikkullu aningaasaqarnermi allanngoriartornernit sunnigaapput (Egede Dahl & Tejsner, 2021). Pingaaruteqarpoq akuerissallugu pissaaneqarnikkut imaannaanngitsumik naligiinngitsoqaraluartoq nunap inuui nunasiaatilinnut akerliunermi inuui useqarsimasut (Subramaniam et al., 2016). Taamaattumik ilisimatusartut nunaqavissut pissutsini aalajangersimasuinnarni aalajangertarput ilisimasatik nunani killerni periaatsinut naleqqussarniarlugit. Taama aalajangertarput ilisimasaqariaatsimikkut nunasiaataaleqqinnissartilluusoq pinngitsoortinniarlugit. Tabelimi 1-imi takuneqarsinnaavoq nunani killerni periaatsit nunallu inuuisa ilisimasaasa sumiiffit ilaanni assigiissuteqarsinnaasartut.

Tabeli 1. Our Knowledge and Western Knowledge (McKenna, 2021, p. 5)

Our Knowledge	Western Knowledge
Ways of valuing	Axiology
Ways of knowing	Epistemology
Ways of doing	Methodology
Ways of being	Ontology

Ilisimasanik paasinnittaatsivut assigiinngisitaartunik ilisimasaqarnissamat killilersinnaavaatigut ammaavigisinnaallutaluunniit. Oqaluttuarisaanermik misissueqqissaartarneq (historical thinking) nunani killerni inuiaqatigiinnik nutaalianik, silarsuarmut isiginnittaatsimit 1500-kkunni ineriartortortinneqartumit aallaavilinnik, tunngaveqarpoq. Silarsuarmut isiginnittaaseq tamanna eqqarsartaatsinit assigiinngitsorpasuarmit, nunaqavissut ilisimasaat uppersaataillu immikkuualuttortallit – ilaatigut oqaluttuatigut kingornussarsiat – aqutugalugit qanga pisimasunik aalajangersaaviusunit aallaqqaammut aallaaveqarpoq. 1700-kkunniillu Europami tunngavissiat eqarneruleriartorput, malittarisassianik sulisaatsinillu kulturimut,

innutaaqatigiinnut politikkimullu tunngasunik immikkoortinneqaleriartorlutik. Tamatuma kinguneranik nunani killerni politikki aallaavigalugu piffissamik sumiiffinnillu nassuiaariaatsit nutaat pilertut. Taamaallutillu ilisimasat ilaat ilaannakunngorpullusooq puiugaalluinnarlutilluunniit, tamannalu inuit ilisimasaqarnikkut oqaluttuarisaaneranni paasissutissiinissamik ilisimasanillu siaruarerinnissamik amerlanerpaajusunit anguniagarineqartumut naapertuutinnigilaq (Burke, 2010).

Ilisimatusartoq Maoriusoq Linda Tuhiwai Smith (2006) isummanik imminnut ataqatigiissunik oqaluttuarisaanermik ilisimasanik aallerfissatut tamatigoortuosorinartutut ilusiliisimasunik qulingiluanik allaatiginnippoq. Oqaluttuarisaanermi pisimasutut ilisimasat qanoq pisoqarsimasinnaanera takorloorlugu pisimasunik tulleriaariffupput, inuit pisimasullu aalajangersimasut qitiutinneqarlutik. Qanga pisimasunik ilisimanneriaaseq tamanna suleriaatsimut 'ajoqutaanngitsumut' inuit taakkua inuusimanerannut pisimasullu taakkua pisimanerannut uppersaatinik 'sinneruttunik' qanga pisimanerat naapertorlugu tulleriaarilluni katersuiffusumut ilaavoq (Smith, 2006, pp. 30–31). Burke (2002) nassuiaavoq qulinik tunngavimusunik najoqqutassalimmik assingusumik aqqissuussaqartoq nunat killiit oqaluttuarisaanermik misissueqqissaariaasiannik ilusiliisimasunik. Taakkunani ilaatigut pingaartinneqarput pisimasut, siumukarnerit ineriartornerillu qanga pisimanerat naapertorlugu tulleriaarinissaq (piffissamik aqutsineq) kinaassusersiunnginnissamillu anguniagaqarnissaq (misigissuseqannginneq pigiliutiinnakkanillu isumaqarneq). Aamma taakkunani 'nunat killiit' eqqarsartaasiat pingaarnerutinneqarpoq inunnik nunanik sumiiffinnilluunniit immikkoortitsiffiusartoq (nunat assingi, nunap sumiissusaa). Paasinnittaatsit taakkua nunani killerni eqqarsartaatsinut sunniuteqarsimanerat erseqqeqaaq. Assersuutigalugu oqaluttuarisaanermik suliaqariaatsini suaassuseq suaassutsinullu attuumassuteqartut nunasiaateqarnermi eqqarsartaaseq naapertorlugu nassuarneqartarput, isummat aalajangersimaqqissaartut nunap inuusa kulturiinut atanerarlugit (Jessen Williamson, 2011; Lugones, 2008). Eqqarsartaatsit killiliinerusut taakku paasinnittaatsinik, soorlu suut uppersaatsit akuersaarneqarsinnaanerannik suullu oqaluttuarisaanermi pingaaruteqarnerannik paasinnittaatsinik, allannguisarputaaq. Taakkua kingunerattut isiginnittaaserineqalersut pissutaallutik qanga pisimasunik *ilinniarfiginninniartilluni* nunasiaataanermik aallaavilimmik ataqatigiissunik ilisimasaqalernissaq avaqqukkuminaallivoq (Sriprakash et al., 2020).

Nunasiaataanerup nalaani nunap inuui nunat killiit oqaluttuarisaanermut isiginnittaasiannut akiuussimagaluarlutik taamatut isiginnittaaseqartoqarneranut pissutaaqataapput. 'Oqaluttuassartatta' allanit oqaluttuarineqarnissaat amerlanertigut

akuerisarsimavarput kingornalu ingerlateqqinneqarneranni avataaniillusooq isiginnittunnguinnarsimalluta. Tamanna atuartitsinermut akuulluinnarpoq. Atuartitsinermi najoqqutassat najoqqutassanilu taakkunani ilisimasanut isiginnittaaserineqartut aqqutigalugit ilinniarfiit siusissukkulli silarsuarmik nunallu inuuisa silarsuarmi inissisimaffiannik nassuiaaqqippullusooq. (Smith, 2006, p. 33)

Nunat killiit oqaluttuarisaanermik misissueqqissaariaasiat, Burke Smithillu allaatiginninnerattut, isummanik ataqatigiissunik aalajangersimaqqissaartunik tunngaveqarpoq qangalu pisimasut pillugit ilisimasanik ilanngussiviuneq ajorluni. Tunngavissani taakkunani sulisaatsit oqaluttuarisaanermik qangalu pisimasunik assigiinngitsunik paasinnittaaseqarnermut akuersaanngiffiusut taakkuninnga akuersaarnissaminngarnit pingaarnerutinneqarput. Sulisaatsit taakku qaammarsaarussussumit siumukartitserussussumillu pilersinneqartut maanna qanga pisimasut pillugit ilisimasinnaasatsinnik killiliipput – taamalu paasisimasaqanngissuseq atuutilerluni.

Peqatigiilluni atorunnaariartortitsineq: Issittumi oqaluttuarisaanermik paasinnittaatsinik misissueqqissaariaatsinillu misissuineq

inuuneq tassaavorlusooq imaq ineriartorfujuarlunilu siuariartorfujuartoq, naggueqatigiit inuit alapernaajummerlutillu piginnittaataitanissartik noqqaassutigisariaqartussaannngikkaluarpaat. (Rasmussen, 2002, p. 90)

Nunat killiit Issittumi ilinniartitsinerat naggueqatigiit inuit ilisimasaannut silarsuarmioqataanerannullu ajortumik sunniuteqarsimavoq. Ilisimasat naalagaaffiup ilinniartitsineratigut aqunneqarlutillu paasiortorneqarsinnaapput, ilisimasat tunngavigalugit "politikikkut aningaasaqarnermik" pilersitsilluni. Nunap inuui pillugit ilisimasat nunat killiit isiginnittaasiat aqqutigalugu katersorneqarlutillu immikkoortinneqarlutillu saqqummiunneqarput, nunap inuuisa ilisimasaat naleqartitaallu pillugit paasisimasaqannginneq atuuttuartsaanngortinneqarluni. (Graugaard, 2016; Jessen Williamson, 2006; Öhman, 2017; Smith, 2006). Taamaalluni nunap inuuisa ilisimatusarfisgaannik teknologiannillu atornerluisoqartarpoq nunasiaataajunnaarsaanissamut aningaasaliissuteqartoqannguarani.

Inuiaassutsikkut atukkat quianaannarput: siullermik, nammineq inuunitsigut ersersipparput Europamiut imminnut isiginnittaasiannut avataanit tapersiissutigineqartussatut pisariaqartinneqarluta; aappaatigulli imminut isiginnittaaserineqartoq tamannarpiaq pissutigalugu Europamiutut nuimatiginngilagut, alianaannartumillu naammaqtitut eqqaasitsissutitullu inissisimajuartariaqarluta ... (Arke, 2006, p. 3)

Misissueqqissaarnermi matuma qulaaniittumi misissuivigineqarpoq ilisimatusartut ilinniartefeqarfillu paasisimasaqanngissutsimik nunat killiit oqaluttuarisaanermik misissueqqissaariaasiannit atajuartinneqartumik apeqqusiinnaallutillu ajugaaffiginnissinnaanersut. Ilisimatusartut nunaqavissut erseqqissaapput nunap inuiisa ilisimasaannik atuinermi nunasiaataanermilu aaqqissuussanik unammilliinermi ilinniartitsisut suliniuteqartuusut. Taamaattumik ajornartorsiutinik uparuartuiinnarata oqaluttuarisaaneq pillugu ilinniartitsinermit qanoq allannguisinnaanarluta eqqarsaatigisariaqarparput. Nunasiaataanermi eqqarsartaatsip apeqquserneratigut nunani killerni inuiaqatigiit nutaaliat eqqarsartaasiat pingaarnertut inissisimajunnaarsillugu atorunnaarsikkiartorsinnaavartut.

Innutaaqatigiit nunaqavissut eqqaamasaat immikkuullarissuseqartuupput nunat killiit oqaluttuarisaanermik misissueqqissaarneranni paatsoorneqarlutilluunniit akueriumaneqarneq ajortut. Paatsoorneqarlutillu akueriumaneqarneq ajortunut taakkununga ilaapput piffissamik kaaviiartutut isiginnineq najukkamilu avatangiisinut pinngortitanullu inuunngitsunut ataqatigiissuseqarnissap pingaaruteqassusia. Taakkunungalua ilaapput inuuffigisami avatangiisinik piffissamillu qitiutitsineq, aamma nunasiaataanermut akiuunneq nunaqavissullu ilisimasaannik nungusaaneq. Qanoq siuariartortoqarnissaanik isummat assigiinngisitaartarnerat allanngorujussuarnerillu nunani killerniittunut nunallu inuiinut atatillugu oqaluttuarisaanermi piffissap ingerlanerani pisarsimapput. Tamakku ajornartorsiutinut isigineqaraangata nunap inuiisa oqaluttuarisaanermik misissueqqissaariaasiat nunat killiit isiginnittaasiat atorlugu isigineqarsimasarpoq, oqaluttuarisaanermik misissueqqissaariaatsip immini assigiinngisitsiviunera soqutiginaq. Tamakku tamarmik imminnut atassuteqarnerannik paasinnikkaanni pissutsinut piviusunut, ilaatigut nunat killiit eqqarsartaasiata oqaluttuarisaanernut isiginnittaatsinut assigiinngitsunut, ataatsimut isiginnilluni sulianillu tapertariissitsilluni pullaveqartoqarsinnaavoq.

Inerniliineq

Allaaserisami matumani Issittumi inuit qanga pisimasut pillugit eqqaamasaat paasinnittaasiilu misissuivigineqarput. Allaaserisami oqaluttuarisaaneq sammisamat siammassinnerusumut oqaluttuarisaanermik paasinnittaatsimut (memory culture) ilaasutut isigineqarpoq. Eqqarsartaatsit taakku nunasiaatitut oqaluttuarisaanermi sunnigaasimapput, tamannalu soqutiginninnginnermik, naligiinngissutsimik akiuuttoqarsimaneranillu paasissutissanik nungusaasoqarsimaneranik kinguneqarpoq. Allaaserisami naggueqatigiit inuit kinaassusiannik ilusiliiniarnermi Inuit Traditional Knowledge, Institutions, and Technologiesip (Inuit Qaujimagatuqangit imaluunniit IQ-tut ilisimaneqartup) pingaaruteqassusia erseqqissarneqarpoq. IQ-mi kulturikkut inissisimaffik aalajangersimasoq aallaavigalugu eqqaamasalikkersaarmissaq iliuuseqarnissarlua pingaartinneqarput, naggueqatigiillu inuit akiuuffissaattut kinaassutsiminnillu illersuiffissaattut naatsorsuussaavoq. Ilisimatusartut nunaqavissut ilinniartifiginerisigut takusinnaavartut oqaluttuarisaaneq pillugu ilisimasaqariaatsinik eqqarsartaatsinillu atuuttunik apeqqusiillunilu allannguiarnermi oqaluttuarisaaneq pillugu ilinniartitseriaaseq qanoq pingaaruteqatigisoq. Erseqqissarneqarportaaq oqaluttuarisaaneq pillugu ilinniartitsineq atorlugu nunaqavissut akornanni ilinniartinnilu naapertuilluassutsimik qanoq siuarsaasoqarsinnaanera kulturikkullu paasinnittaatsip qanoq atuutilerseqqinneqarsinnaanera ilisimatusarfigineqarnerusariaqartut.

Tassa, imaangilaq nunap inuiisa ilisimasaat nunanilu killerni ilisimasat eqqarsartaatsillu ataatsimoortinneqarsinnaanngilluinnartut. Kattutitinneqarsinnaapput sunneqatigiissinneqarsinnaallutillu taamalu allanngoriartortuarsinnaallutik. Taamatuttaaq nunani killerni oqaluttuarisaaneq pillugu eqqarsartaatsit amigarnatillu paasisimasaqanngissutsimik tunngaveqanngillat. Oqaluttuarisaaneq pillugu ilinniartitsisut ilisimatusartut nunaqavissut ilisimatuutut misissugaannik atuisarnerminnik iluaqutiginnissinnaapput taamaalillutillu pullavinnik assigiinngitsunik ammaffiginninnissamik siuarsaasinnaallutik aammattaarlua inuit, uumasut pinngortitarsuarmilu avatangiisit ataqatigiissusiannik misissuinnissamat ileqqussatigut akisussaaffimmik erseqqissaasinnaallutik. Taamaaliormikkut paasinnittaatsinik atugaanerusunik apeqqusiinnaapput oqaluttuarisaanermullu oqaluttuarisaanerlu pillugu ilinniartitsinermit pullavimmik peqataatitsiffiunerusumik ataatsimullu isiginniffusumik pilersitsisinnaallutik.

Atuakkat atorsimasat najoqutarisimasallu allattorsimaffiat

- Arke, Pia. (2006). Ethno-Aesthetics. In *Rethinking nordic colonialism: A postcolonial exhibition project in five acts*. <https://www.rethinking-nordic-colonialism.org/files/index.htm>; <https://piaarke.com/rcn>
- Berthelsen, Juno. (2020). *The plight of Arctic epistemologies: Power configurations and epistemological perplexities and struggles in Greenlandic coloniality* [Unpublished masters thesis]. University of Copenhagen.
- Bianco, Nauja. (2019). Colonial heritage and the inferiority complex. Foreword: From victim to victor. In N. Sellheim, Y. V. Zaika, I. Kellman. (Eds.). *Arctic triumph: Northern innovation and persistence*. Springer.
- Burke, P. (2002). Western historical thinking in a global perspective – 10 theses. In J. Rüsen (Ed.). *Western historical thinking: an intercultural debate* (pp. 15–30). Berghahn Books.
- Burke, P. (2010). Loss and gain: The social history of knowledge, 1750–2000 *Theory, culture and society*. <https://www.theoryculturesociety.org/blog/peter-burke-on-the-social-history-of-knowledge-1750-2000>
- Cambridge University Press. (2022). *Habit*. Cambridge Dictionary. <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/habit>
- Chapman, A. (Ed.), (2021). *Knowing history in schools: Powerful knowledge and the powers of knowledge*. UCL Press.
- Cutrra, Samantha A. (2018). The settler grammar of Canadian history curriculum: Why historical thinking is unable to respond to the TRC's Calls to Action. *Canadian Journal of Education/Revue canadienne de l'éducation*, 41(1), 250–275. <https://journals.sfu.ca/cje/index.php/cje-rce/article/view/3156>
- Egede Dahl, Parnuna, P., Tejsner, P. (2021). Review and mapping of Indigenous Knowledge concepts in the Arctic. In T. Koivurova, E. G. Broderstad, D. Cambou, D. Dorrough, & F. Stammler, F. (Eds.). *Routledge handbook of Indigenous peoples in the Arctic* (pp. 233–248). Routledge.
- Egede Lynge, Aviaja. (2006). The best colony in the world. In *Rethinking Nordic colonialism: A postcolonial exhibition project in 5 acts*. <https://www.rethinking-nordic-colonialism.org/files/pdf/ACT2/ESSAYS/Lynge.pdf>
- Egede Lynge, Aviaja. (2011). Mental decolonisation in Greenland. *Inter-Nord*, 21 (July 2011), 273–276.
- Fjellheim, Eva Maria. (2020). Through our stories we resist: Decolonial perspectives on South Sami history, indigeneity and rights. In A. Breidlid, & R. Krøvel. (Eds.). *Indigenous Knowledges and the sustainable development agenda*. Routledge, Taylor & Francis Group.
- Guha, R., & Spivak, G. C. (1988). *Selected subaltern studies*. Oxford University Press.
- Graugaard, Naja Dyrendom. (2016). Uanga (“I”): Journey of raven and the revival of the spirit of whale. *KULT - Postkolonial Temaserie*. <http://postkolonial.dk/kult-14-new-narratives-of-the-postcolonial-arctic/>
- Jessen Williamson, Karla. (2011). *Inherit my heaven: Kalaallit gender relations*. Government of Greenland.
- Kleist, Mari. (2021). The fifth Thule expedition and its Indigenous participants who made it possible. *Alaska Journal of Anthropology*, 19, 1 & 2, 37–55.
- Kleist, Mari, Walls, M., Sadorana, Genoveva, Simigaq, Otto, & Peary, Aleqatsiaq (2023). Inughuit Nipaan: The future of partnership practices in Avanersuaq. *Études Inuit Studies*, 46(2), 17–34. <https://doi.org/10.7202/1106902ar>
- Kuokkanen, Rauna. (2008). What is hospitality in the academy? Epistemic ignorance and the (im)possible gift. *Review of Education, Pedagogy, and Cultural Studies*, 30(1), 60–82. <https://doi.org/10.1080/10714410701821297>
- Lennert, Mitdlarak., & Brincker, B. (2019). Building a nation in the class room – Exploring education policy in post-colonial Greenland. In Beaton, M.C., Hirshberg, D. B., Maxwell, G. R., Spratt, J. (Eds.). *Including the North: Comparative studies of inclusion policies in the circumpolar north* (pp. 43–55). Arctic Council Secretariat, Sustainable Development Working Group (SDWG).
- Lennert Jensen, Laura, Vold, Vivi, Chahine, A. (2022). Co-creating pluriversal worlds: Reflections on the virtual exhibition decolonial movements in Kalaallit Nunaat (Greenland). *KULT 17 - Greenland - 301 Years Later*, 1–28. <http://postkolonial.dk/wp-content/uploads/2022/06/6-Jensen-Chahine-and-Vold.pdf>
- Lugones, Maria. (2008). The coloniality of gender. *Worlds & Knowledges Otherwise*, 2 (Spring), 1–17. https://globalstudies.trinity.duke.edu/wp-content/themes/cgsh/materials/WKO/v2d2_Lugones.pdf
- Lyberth, Naussunguaq, & Wyatt, T. R. (2011). Addressing systemic oppression in Greenland's preschools: The adaptation of a coaching model, equity & excellence in education, 44 (2), 221–232. <https://doi.org/10.1080/10665684.2011.558421>
- McKenna, Tarquam, Moodie, Donna, & Onesta, Pat. (Eds.). (2021). *Indigenous knowledges: privileging our voices*. Brill Sense.
- Nordgren, K. (2019). Boundaries of historical consciousness: A Western cultural achievement or an anthropological universal? *Journal of Curriculum Studies*, 51(6), 779–797. <https://doi.org/10.1080/00220272.2019.1652938>
- Olsen, Karl Kristian, & Tharp, R.G. (2013). Indigenous education in Greenland. Effective pedagogy and the struggles of decolonization. In Craven, Rhonda, Bodkin-Andrews, Gawaian, Mooney, Janet (Eds.) *Indigenous peoples*. Information Age Publishing.
- Öhman, May-Britt. (2017). Kolonisationen, rasismen och intergenerationella trauman: Analys, reflektioner och förslag utifrån ett skriande behov av samiskLEDD forskning och undervisning. In May-Britt Öhman, Cecilia Hedlund, & Gunilla Larsson (Eds.) 2017. *Uppsala mitt i Sápmi – Sápmi – Saepmie II. En supradisciplinär antologi härrörande från vårsymposium organiserat av Uppsam – Föreningen för samiskrelaterad forskning i Uppsala, Uppsala universitet, 28–29 april 2014*. Uppsam:s skriftserie 2. Uppsam – föreningen för samiskrelaterad forskning i Uppsala, Uppsala. 99–113.

- Petersen, Robert. (1978). *A Greenlandic problem of lack of intermediate persons*. Unpublished paper (not for publication) presented at the Indigenous Anthropology in Non-Western Countries Symposium No. 78, Burg Wartenstein. Wenner-Gren Foundation for Anthropological Research.
- Rasmussen, D. (2002). Quallunology: A pedagogy for the oppressor. *Canadian Journal of Native Education*, 25(2), 105–116. <https://ojs.library.ubc.ca/index.php/CJNE/article/view/196962>
- Reimer Olsen, Aviaq. (2021). *En antropologisk undersøgelse af kulturmøder mellem danske gymnasielærere og de grønlandske elever*. Unpublished Masters Thesis. Ilisimatusarfik – Grønlands Universitet. <https://uni.gl/media/6816099/speciale-aviaq-reimer-olsen.pdf>
- Reeploeg, S. (2021). Gendering Arctic memory: Understanding the legacy of Josephine Diebitsch-Peary. *Memory Studies*, 14(5), 1061–1080. <https://doi.org/10.1177/1750698021102432>
- Ricoeur, P. (2010). *Memory, History, forgetting* (Blamey, K., & Pellauer D. Trans.). The University of Chicago Press.
- Segato, Rita L. (2022). *The critique of coloniality: Eight essays* (McGlazer, R. Trans.). Routledge.
- Smith, Linda Tuhiwai. (2006). *Decolonising methodologies: Research and Indigenous peoples*. Zed Books Ltd, University of Otago Press.
- Sriprakash, Arathi, Nally, D., Myers, K., & Pinto, P. R. (2020). *Learning with the past: Racism, education and reparative futures*. Paper commissioned for the UNESCO Futures of Education report. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000374045.locale=en>
- Steeves, Paulette F. C. (2021). *The Indigenous paleolithic of the western hemisphere*. University of Nebraska Press.
- Subramaniam, Banu, Foster, Laura, Harding, Sandra, Roy, Deboleena, & TallBear, Kim. (2016). Feminism, postcolonialism, and technoscience. In U. Felt, R. Fouché, C. Miller, & L. Smith-Doerr (Eds.), *The Handbook on Science and Technology Studies* (pp. 407–433). MIT Press.
- Tester, Frank J., & Irniq, Peter. (2008). Inuit Qaujimagatuqangit: Social history, politics and the practice of resistance. *Arctic* 61, 48–61. <https://doi.org/10.14430/arctic101>
- Vold, Vivi. (2021a). *Belysning af muligheder og udfordringer i krydsfeltet mellem forskning om Grønland og det grønlandske samfund – refleksion og analyse af det visuelle materiale From where we view the world* [Unpublished Master's thesis, University of Greenland]. <https://da.uni.gl/media/r1khah1j/vivi-vold.pdf>
- Vold, Vivi. (2021b). From where we view the world [Video]. Produced as part of the Masters Thesis: *Belysning af muligheder og udfordringer i krydsfeltet mellem forskning om Grønland og det grønlandske samfund*. [Unpublished Master's thesis, University of Greenland]. <https://vimeo.com/546443892>

Book Review

Plundering the North: A History of Settler Colonialism, Corporate Welfare, and Food Insecurity. By Kristin Burnett and Travis Hay, University of Manitoba Press, 2023.

Reviewed by Sara Komarnisky

Northern Indigenous people in what is now Canada have long lamented high grocery prices and food insecurity, alongside ongoing advocacy to restore Indigenous food systems and Indigenous food sovereignty. Consider “Feeding My Family,” a Facebook page and movement started by Eric Joamie and Leese Papatsie to draw attention to food prices in northern communities and how they are preventing northern Indigenous people from living healthy, happy, and productive lives.¹ In most small and remote northern communities, there is often only one store in town, and that store is a Northern Store or North Mart. Community members can supplement with country foods, but that’s only if they have the knowledge, equipment, and money for gas and supplies to go out on the land.

Indigenous Peoples in the Canadian North once lived in a context where the land provided everything that was needed to survive. So why has this changed so drastically? This book provides some answers to that question: *Plundering the North* explores the history of federal food policies for Indigenous people and the corporate practices that implemented those policies. Its authors argue that over the last century the state (via the Canadian and territorial governments) has “manufactured food insecurity and retail monopolies in northern First Nations and Inuit communities” (3).

Kristen Burnett’s interest in the North West Company (NWC) and how it came to operate in fly-in Indigenous communities in Northern Ontario was sparked by an unnamed undergraduate student who wanted to understand the high cost of food in their Indigenous community in relation to prevalence of Type 2 diabetes. The price differences the student documented between their community and Thunder Bay were shocking to Burnett, so even after the student